

Spis treści

Wykaz skrótów	XIX
Bibliografia	XXIX
Wprowadzenie	1
§ 1. Zakres prowadzonych badań, ich uzasadnienie oraz aktualny stan badań	1
§ 2. Cel pracy i podstawowe tezy badawcze	7
§ 3. Konstrukcja pracy oraz uwagi o podstawowych metodach badawczych	11
§ 4. Zagadnienia terminologiczne i klasyfikacyjne	14
Rozdział I. Geneza i ewolucja współczesnych modeli rejestrów nieruchomości	19
§ 1. Jawność obrotu nieruchomościami w prawie rzymskim	19
I. Publicyzacja obrotu nieruchomościami w starożytnym Rzymie do czasów kodyfikacji justyniańskiej	19
1. <i>Mancipatio</i> i <i>in iure cessio</i>	20
2. <i>Traditio</i>	26
II. <i>Traditio</i> a zasada jawności obrotu nieruchomościami w prawie rzymskim okresu pojustyniańskiego	34
1. Znaczenie <i>traditio</i> w średniowieczu	34
2. Znaczenie <i>traditio</i> w okresie nowożytnym	40
§ 2. Zasada jawności obrotu nieruchomościami we wczesnym <i>common law</i>	48
I. <i>Tenure, estate, seisin</i>	48
II. Publicyzacja obrotu nieruchomościami we wczesnym <i>common law</i>	53
§ 3. Geneza i rozwój modelu ksiąg gruntowych	62
I. Tradycje prawa germańskiego (<i>Sala, Gewere, Auflassung</i>)	62
II. Pierwsze „księgi gruntowe” późnego średniowiecza	66
1. Praktyka sądowego przenoszenia praw do nieruchomości	66
2. <i>Schreibsbücher</i> w Kolonii i ich ekspansja w północnych Niemczech	67
3. Pierwsze księgi prowadzone w systemie realnym	70
III. Modele publicyzacji praw do nieruchomości w Niemczech w okresie nowożytnym	72

1. Model rezygnujący z prowadzenia rejestrów nieruchomości	73
2. Rejestry transkrypcji i inskrypcji (<i>Transkriptions/Inskriptionssystem</i>)	73
3. Księgi hipoteczne i zastawnicze (<i>Hypotheken/Pfandbuchsystem</i>)	74
4. Księgi gruntowe (<i>Grundbücher</i>)	77
IV. Powstanie i ewolucja współczesnego modelu ksiąg gruntowych w Niemczech	79
1. Księgi gruntowe według BGB oraz GBO	79
2. Wprowadzenie ksiąg gruntowych na obszarze Niemiec	81
3. Księgi gruntowe w Niemczech po II wojnie światowej	83
V. Historyczny rozwój ksiąg gruntowych w Austrii i Szwajcarii ...	87
1. Austria	87
2. Szwajcaria	92
§ 4. Geneza i rozwój modelu transkrypcji	97
I. Publicyzacja obrotu nieruchomościami we Francji według <i>l'ancien droit</i>	97
1. <i>Traditio</i> i jej wpływ na niejawny charakter obrotu nieruchomościami w przedrewolucyjnej Francji	97
2. Insynuacja darowizn	100
3. <i>Nantissement</i>	101
4. <i>Appropriance par bannies</i>	102
5. Próby wprowadzenia ogólnofrancuskiego rejestru nieruchomości w okresie przedrewolucyjnym	103
II. Zasada jawności obrotu nieruchomościami w ustawodawstwie hipotecznym okresu wielkiej rewolucji oraz w Kodeksie Napoleona	106
1. Pierwsze regulacje okresu rewolucyjnego: ustawa z 9 messidora roku III („Kodeks hipoteczny”)	106
2. Ustawa z 11 brumaire’a roku VII	107
3. Zasada jawności obrotu nieruchomościami w Kodeksie Napoleona	109
III. Model transkrypcji w świetle Prawa hipotecznego (1855) oraz jego późniejsze modyfikacje	115
1. Prawo hipoteczne z 1855 r.	115
2. Modyfikacje modelu transkrypcji po 1855 r. – dekret legislacyjny z 1935 r. oraz dekrety z 1955 r.	120
IV. Historyczny rozwój modelu transkrypcji w Belgii i we Włoszech	127

1. Belgia	127
2. Włochy	128
§ 5. Geneza i rozwój modelu inskrypcji	133
I. Publicyzacja obrotu nieruchomościami w Hiszpanii – do <i>Ley hipotecaria</i> z 1861 r.	133
1. Pierwsze instrumenty publicyzacji obrotu nieruchomościami w Hiszpanii	133
2. Okres pragmatyk królewskich	136
3. Rejestr nieruchomości w pracach nad pierwszym hiszpańskim kodeksem cywilnym	137
II. <i>Ley hipotecaria</i> z 1861 r. i dalszy rozwój modelu inskrypcji	140
1. Kształt modelu inskrypcji według <i>Ley hipotecaria</i> z 1861 r.	140
2. Współczesny kształt hiszpańskiego modelu inskrypcji po reformie z lat 1944–1946	143
III. Model inskrypcji w państwach latynoamerykańskich	145
§ 6. Geneza i rozwój modelu <i>title registration</i>	148
I. <i>Title registration</i> w Anglii i Walii	148
1. Pierwsze regulacje urzeczywistniające założenia modelu <i>title registration</i>	148
2. LRA 1925	149
3. LRA 2002	155
II. System Torrensa	156
1. Osoba i działalność sir <i>Roberta Richarda Torrensa</i>	156
2. Założenia systemu Torrensa według <i>Torrens Act</i> z 1858 r.	159
3. Ekspansja systemu Torrensa	161
4. System Torrensa w USA	163
§ 7. Geneza i rozwój modelu <i>deeds recordation</i>	167
I. Początki modelu <i>deeds recordation</i> w USA	167
1. Wpływ <i>common law</i> i opozycja wobec niego	167
2. Ordonans kolonii Massachusetts (1640 r.)	168
II. Ekspansja modelu <i>deeds recordation</i>	171
§ 8. Modele mieszane	174
I. Księgi gruntowe w Alzacji i Lotaryngii	174
II. Model inskrypcji w Portugalii	178
III. <i>Deeds recordation</i> w Szkocji	179
IV. <i>Deeds recordation</i> w Republice Południowej Afryki	180
Rozdział II. Organizacja i funkcjonowanie rejestrów nieruchomości	183
§ 1. Organy prowadzące rejestry nieruchomości	183
I. Status i właściwość organów prowadzących rejestry nieruchomości	183

1. Organy administracji publicznej	183
A. Organy administracji podatkowej w modelu transkrypcji	183
B. Wybierani urzędnicy w modelu <i>deeds recordation</i>	185
C. Model <i>title registration</i> – wątpliwości kwalifikacyjne ..	187
D. Model ksiąg gruntowych (Szwajcaria, Badenia-Wirtembergia)	189
2. Osoby wykonujące wolny zawód	191
A. <i>Registradores</i> w modelu inskrypcji	191
3. Sądy	193
A. Model ksiąg gruntowych (Niemcy, Austria)	193
II. Kwalifikacje rejestratorów	196
1. Wymóg wyższego wykształcenia prawniczego	196
A. Model inskrypcji	196
2. Wymóg wykształcenia prawniczego lub przygotowania zawodowego	196
A. Model ksiąg gruntowych	196
B. Model <i>title registration</i>	197
3. Brak wymogów w zakresie kwalifikacji zawodowych	198
A. Model transkrypcji	198
B. Model <i>deeds recordation</i>	198
III. Kompetencje i obowiązki rejestratorów (zasada legalizmu)	198
1. Uwagi wstępne	198
2. Model <i>deeds recordation</i>	199
3. Model transkrypcji	200
A. Kompetencje personelu urzędów ds. jawności gruntowej we Francji	200
B. Kompetencje włoskich <i>conservatori</i>	204
4. Kwestia zakresu realizacji zasady legalizmu w modelu ksiąg gruntowych	205
A. Zasada ograniczonego legalizmu w wariantcie niemieckim (zasada konsensu formalnego)	206
B. Ograniczenia zasady legalizmu w wariantcie szwajcarskim	208
C. Zasada legalizmu materialnego w wariantcie austriackim	210
5. Model <i>title registration</i>	212
6. Model inskrypcji (<i>principio de legalidad</i>)	213
IV. Odpowiedzialność rejestratorów wobec uczestników obrotu nieruchomościami	215

1. Modele wyłączające osobistą odpowiedzialność rejestratorów	215
A. Model ksiąg gruntowych	215
B. Model transkrypcji	216
2. Modele ograniczające osobistą odpowiedzialność rejestratorów	218
A. Model <i>title registration</i>	218
B. Model <i>deeds recordation</i>	218
3. Modele przewidujące pełną odpowiedzialność rejestratorów	219
A. Model inskrypcji	219
V. Podsumowanie i porównanie	220
§ 2. Przedmiot rejestracji i struktura rejestrów; metody rejestracji i indeksowania danych	226
I. Przedmiot rejestracji	226
1. Dokumenty („akty”) w modelach <i>deeds recordation</i> i transkrypcji	226
A. Model <i>deeds recordation</i>	226
B. Model transkrypcji	227
2. „Tytuły” w modelu inskrypcji	229
3. Prawa i stosunki prawne w modelach <i>title registration</i> i ksiąg gruntowych	230
A. Model <i>title registration</i>	230
B. Model ksiąg gruntowych	231
II. Struktura rejestrów	232
1. Rejestry dokumentów („aktów”)	232
A. Księga publicznego rejestru (<i>book of official records</i>) w modelu <i>deeds recordation</i>	232
B. Rejestry w modelu transkrypcji	232
2. Rejestry „tytułów”	236
A. Księgi rejestrowe w modelu inskrypcji	236
3. Rejestry praw i stosunków prawnych	238
A. Rejestry indywidualne w modelu <i>title registration</i>	238
B. Księgi gruntowe	240
III. Indeksy, rejestry pomocnicze	246
1. Rejestry dokumentów („aktów”)	246
A. Indeksy w modelu <i>deeds recordation</i>	246
B. Rejestry pomocnicze w modelu transkrypcji	248
2. Rejestry „tytułów”	250
A. Rejestry pomocnicze i indeksy w modelu inskrypcji ..	250
3. Rejestry praw i stosunków prawnych	251

A. Indeksy i formularze w modelu <i>title registration</i>	251
B. Wykazy i indeksy w modelu ksiąg gruntowych	253
IV. Porównanie i podsumowanie	254
§ 3. Zasada jawności formalnej rejestrów nieruchomości	257
I. Modele niewprowadzające ograniczeń w zakresie dostępu do treści rejestru	257
1. Model <i>deeds recordation</i>	257
2. Model transkrypcji	258
A. Wariant francuski – zasada „pośredniego” dostępu do rejestru	258
B. Wariant włoski – zasada „bezpośredniego” dostępu do treści rejestru	260
3. Model <i>title registration</i>	261
4. Model ksiąg gruntowych – wariant austriacki	264
II. Modele ograniczające dostęp do treści rejestru	266
1. Model ksiąg gruntowych – warianty szwajcarski i niemiecki	266
A. „Interes” jako przesłanka dostępu do szwajcarskich ksiąg gruntowych	266
B. „Uzasadniony interes” jako przesłanka dostępu do niemieckich ksiąg gruntowych	268
C. Odpisy z ksiąg gruntowych	269
2. Model inskrypcji – „interes prawny” jako przesłanka dostępu do treści rejestru	270
III. Porównanie i podsumowanie	272
§ 4. Prostowanie rejestrów	275
I. Prostowanie rejestrów dokumentów („aktów”)	275
1. Model <i>deeds recordation</i>	275
2. Model transkrypcji	277
II. Prostowanie rejestrów „tytułów” oraz praw i stosunków prawnych	279
1. Model inskrypcji (<i>rectificación del registro</i>)	279
2. Model <i>title registration (register alteration/rectification)</i>	280
A. Kwestia prostowania rejestru w systemie Torrensa	281
B. Kwestia prostowania angielskiego <i>land registry</i>	282
3. Model ksiąg gruntowych (<i>Grundbuchberichtigung</i>)	283
A. Wariant niemiecki	284
B. Wariant austriacki	286
C. Wariant szwajcarski	287
III. Porównanie i podsumowanie	289
§ 5. Oznaczenie nieruchomości w rejestrze	293

I. Rejestry dokumentów prowadzone na podstawie systemu chronologicznego i personalnego	293
1. Model <i>deeds recordation</i>	293
A. Oznaczenie nieruchomości w dokumentach podlegających rejestracji	293
B. Brak katastru nieruchomości w USA	296
2. Model transkrypcji	296
A. Oznaczenie nieruchomości w rejestrach i zarejestrowanych dokumentach	296
B. Kataster i jego powiązanie z rejestrem nieruchomości w modelu transkrypcji	298
3. Zasada powszechności rejestru w modelach <i>deeds recordation</i> i transkrypcji	303
II. Rejestry „tytułów” oraz praw i stosunków prawnych prowadzone na podstawie systemu realnego	304
1. System realny prowadzenia rejestrów a zasada szczególności; nieruchomości jako przedmiot praw ujawnianych w rejestrze	304
A. Model ksiąg gruntowych	304
B. Model inskrypcji	308
C. Model <i>title registration</i>	311
2. Kataster i jego powiązanie z rejestrami nieruchomości	316
A. Model ksiąg gruntowych	316
B. Model inskrypcji	322
C. Model <i>title registration</i>	324
3. Zakres realizacji zasady powszechności rejestru	325
A. Model ksiąg gruntowych	325
B. Model inskrypcji	328
C. Model <i>title registration</i>	329
III. Porównanie i podsumowanie	331
§ 6. Podmioty i instytucje zapewniające prawidłowe funkcjonowanie rejestrów nieruchomości	337
I. Notariat łańciski	337
1. Notariat w modelu ksiąg gruntowych	338
A. Notariat a zasada jawności formalnej ksiąg gruntowych	339
B. Rola notariuszy przy dokumentowaniu czynności prawnych, mających za przedmiot prawa podlegające wpisowi do księgi gruntowej	339

C. Obowiązki notariuszy po udokumentowaniu czynności prawnych, mających za przedmiot prawa podlegające wpisowi do księgi gruntowej	343
2. Notariat w modelu inskrypcji	348
3. Notariat w modelu transkrypcji	351
A. Rola notariuszy przy sporządzaniu dokumentów podlegających rejestracji	351
B. Notariusze jako użytkownicy rejestru nieruchomości	353
C. Obowiązki notariuszy po sporządzeniu dokumentu podlegającego rejestracji	355
II. Podmioty i instytucje zapewniające prawidłowe funkcjonowanie rejestrów nieruchomości w państwach <i>common law</i>	357
1. Model <i>deeds recordation</i>	357
A. Geodeci (<i>surveyors</i>)	358
B. Pośrednicy w obrocie nieruchomościami (<i>real estate brokers</i>)	359
C. Prawnicy świadczący usługi w zakresie ustalania stanu prawnego nieruchomości (<i>attorneys</i>)	360
D. Przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe (<i>title insurance companies</i>)	366
2. Model <i>title registration</i>	371
A. Wypieczalizonani prawnicy (<i>solicitors, conveyancers</i>)	372
B. Pośrednicy w obrocie nieruchomościami (<i>landbrokers</i>)	374
III. Porównanie i podsumowanie	375
§ 7. Automatyzacja rejestrów nieruchomości	380
I. Automatyzacja <i>land records</i> w modelu <i>deeds recordation</i>	380
1. Pierwsze inicjatywy	380
2. UETA – ESIGN	383
3. URPERA	384
4. Stopniowe upowszechnianie się procedury <i>e-recording</i> i jej skutki	385
II. Automatyzacja rejestrów nieruchomości w modelu transkrypcji	387
1. Wariant francuski	387
2. Wariant włoski	390
III. Automatyzacja <i>registro de la propiedad</i> w modelu inskrypcji ...	392
IV. Automatyzacja rejestrów nieruchomości w modelu <i>title registration</i>	395
1. Rejestry elektroniczne	395

2. W stronę rejestru teleinformatycznego (<i>e-conveyancing</i>) ...	396
A. <i>E-conveyancing</i> w Anglii i Walii	396
B. Ontario i Kolumbia Brytyjska	406
C. Nowa Zelandia	408
D. Australia	409
V. Automatyzacja ksiąg gruntowych	413
1. Elektroniczna księga gruntowa	413
A. Wariant niemiecki	413
B. Wariant szwajcarski	420
C. Wariant austriacki	423
2. Teleinformatyczna księga gruntowa	428
A. Integracja z katastrzem nieruchomości	428
B. Problem jawności formalnej teleinformatycznej księgi gruntowej	430
C. Elektroniczny obieg prawny z urzędami ksiąg gruntowych	436
VI. Porównanie i podsumowanie	442
Rozdział III. Zasady materialnoprawne rejestrów nieruchomości	449
§ 1. Treść rejestrów nieruchomości	449
I. Rejestry dokumentów	449
1. Model <i>deeds recordation</i>	449
A. Rodzaj i charakter dokumentów podlegających rejestracji	449
B. Zakres praw wynikających z dokumentów podlegających rejestracji	452
2. Model transkrypcji	454
A. Charakter i rodzaj dokumentów podlegających rejestracji	454
B. Zakres i charakter praw wynikających z zarejestrowanych dokumentów („aktów”)	469
C. Rodzaje rejestracji w modelu transkrypcji	473
II. Rejestr „tytułów”	474
1. Model inskrypcji	474
A. Charakter „tytułów” podlegających inskrypcji	474
B. Prawa ujawniane w <i>registro de la propiedad</i>	476
C. Rodzaje inskrypcji (<i>asientos o inscripciones</i>) w <i>registro</i> <i>de la propiedad</i>	478
III. Rejestry praw	484
1. Model ksiąg gruntowych	484

A. Prawa podlegające wpisowi w księdze gruntowej	484
B. Rodzaje wpisów do księgi gruntowej	490
2. Model <i>title registration</i>	504
A. Zasady modelu <i>title registration</i> a cechy charakterystyczne anglosaskiego <i>land law</i>	504
B. Zakres i charakter praw do nieruchomości ujawnianych w rejestrach	510
C. Rodzaje rejestracji w <i>land registry</i>	518
IV. Porównanie i podsumowanie	527
§ 2. Znaczenie dowodowe rejestracji	537
I. Rejestry dokumentów	537
1. Model <i>deeds recordation</i>	537
A. Moc dowodowa zarejestrowanego dokumentu	537
B. Znaczenie rejestracji dokumentu w ramach ustalania stanu prawnego nieruchomości	538
2. Model transkrypcji	542
II. Rejestry „tytułów” oraz praw i stosunków prawnych	545
1. Model inskrypcji – zasada legitymacji rejestrowej	545
2. Model ksiąg gruntowych	548
A. Wariant niemiecki – zasada domniemań	548
B. Wariant szwajcarski – zasada domniemań	550
C. Wariant austriacki – zasada zaufania	551
D. Kwestia obowiązywania tzw. absolutnej zasady wpisu w modelu ksiąg gruntowych	552
3. Model <i>title registration</i> – zasada niepodważalności tytułu .	553
A. Znaczenie rejestracji prawa w przypadku wadliwości czynności prowadzącej do jego ustanowienia lub przeniesienia	554
B. Znaczenie rejestracji prawa w zależności od jego kategorii	557
III. Porównanie i podsumowanie	559
§ 3. Znaczenie rejestracji w rejestrze nieruchomości dla nabycia prawa w stosunkach pomiędzy jego zbywcą a nabywcą w ramach sprzedaży nieruchomości	563
I. Model <i>deeds recordation</i>	563
1. Umowa sprzedaży (<i>contract of sale</i>)	563
2. Przeniesienie prawa (<i>delivery of the deed</i>)	568
3. Rejestracja <i>deed</i> w <i>land records</i>	568
II. Model transkrypcji	570
1. Przedwstępna umowa sprzedaży (<i>contratto preliminare</i> , <i>l'avant- contrat en matière de vente</i>)	572

2. Umowa sprzedaży (<i>contrat de vente, contratto di compravendita</i>)	574
3. Rejestracja „aktu” obejmującego umowę sprzedaży (<i>publication, trascrizione</i>)	578
III. Model inskrypcji	583
1. Umowa sprzedaży (<i>contrato de compraventa</i>)	584
2. Przeniesienie posiadania (<i>tradición</i>)	586
3. Inskrypcja „tytułu” w <i>registro de la propiedad</i>	587
IV. Model ksiąg gruntowych	590
1. Umowa sprzedaży	591
A. Wariant niemiecki	591
B. Wariant szwajcarski	593
C. Wariant austriacki	598
2. Czynność rozporządzająca	602
A. Wariant niemiecki. Umowa rzeczowa (<i>Auflassung</i>)	602
B. Wariant szwajcarski. Zgłoszenie do urzędu ksiąg gruntowych (<i>Grundbuchanmeldung</i>)	608
C. Wariant austriacki. Umowa rzeczowa (<i>Übereignung</i>) .	610
3. Wpis do księgi gruntowej	613
A. Wariant niemiecki	613
B. Wariant szwajcarski	616
C. Wariant austriacki	618
V. Model <i>title registration</i>	621
1. Umowa sprzedaży (<i>contract of sale</i>)	621
2. Zakończenie (<i>completion</i>)	624
3. Rejestracja (<i>registration</i>)	625
VI. Porównanie i podsumowanie	628
§ 4. Wiara publiczna rejestrów	643
I. Wiara publiczna <i>land records</i> w modelu <i>deeds recordation</i>	643
1. Podstawowe założenia	643
2. Warianty ochrony udzielanej kolejnemu nabywcy w regulacjach stanowych	645
3. Przesłanki ochrony udzielanej kolejnemu nabywcy	647
A. Dobra wiara (<i>bona fides</i>)	647
B. Odpłatny charakter nabycia	653
4. Ochrona udzielana kolejnemu nabywcy jako wyłom w zasadzie <i>nemo plus iuris in alium transferre potest quam ipse habet</i>	654
II. Wiara publiczna rejestrów w modelu transkrypcji	654
1. Założenia podstawowe	654
2. Wariant francuski	655

A. Przesłanki pozytywne ochrony udzielanej kolejnemu nabywcy	656
B. Przesłanki negatywne ochrony udzielanej kolejnemu nabywcy	658
3. Wariant włoski	661
A. Przesłanki ochrony udzielanej kolejnemu nabywcy	661
B. Ochrona udzielana nabywcy a zasada <i>nemo plus iuris in alium transferre potest quam ipse habet</i>	662
III. Wiara publiczna rejestru nieruchomości w modelu inskrypcji (<i>principio de fe pública registral</i>)	664
1. Założenia ogólne	664
2. Pozytywna strona zasady wiary publicznej rejestru	665
A. Przesłanki nabycia prawa od nieuprawnionego	665
B. Charakter nabycia od nieuprawnionego i jego zakres	669
3. Negatywna strona zasady wiary publicznej rejestru	671
IV. Wiara publiczna ksiąg gruntowych	672
1. Założenia ogólne	672
2. Przesłanki obiektywne wiary publicznej ksiąg gruntowych	673
A. Niezgodność treści księgi z rzeczywistym stanem prawnym (<i>Unrichtigkeit des Grundbuchs</i>)	673
B. Brak sprzeczności (<i>Widerspruch</i>) w treści księgi gruntowej	679
C. Nabycie prawa w drodze czynności prawnej	680
3. Przesłanka subiektywna wiary publicznej ksiąg gruntowych – dobra wiara nabywcy	684
A. Wariant niemiecki	684
B. Wariant szwajcarski	686
C. Wariant austriacki	688
4. Skutki działania zasady wiary publicznej ksiąg gruntowych	690
A. Wariant niemiecki	690
B. Wariant szwajcarski	691
C. Wariant austriacki	692
V. Wiara publiczna rejestrów w modelu <i>title registration</i>	694
1. Założenia ogólne	694
2. Przesłanki zasady wiary publicznej rejestru	695
3. Ograniczenia zasady niepodważalności tytułu	699
4. Oszustwo (<i>fraud</i>) w modelu <i>title registration</i>	700
5. Zasada ubezpieczenia (<i>insurance principle</i>)	704
VI. Porównanie i podsumowanie	707

Rozdział IV. W kwestii optymalnego modelu rejestru nieruchomości	715
§ 1. Teorie pozytywne	715
§ 2. Krytyka teorii pozytywnych	726
§ 3. Dyskusje nad optymalizacją rejestrów nieruchomości w ramach modeli transkrypcji i <i>deeds recordation</i>	735
§ 4. Rejestry w krajach doświadczających przemian polityczno-gospodarczych i rozwijających się	739
I. Rosja i Ukraina	740
II. Byłe państwa socjalistyczne Europy Środkowo-Wschodniej	744
III. Rejestr nieruchomości w Chinach	752
IV. Kraje rozwijające się	755
§ 5. Rejestr nieruchomości w ujęciu systemowym	762
§ 6. Ewaluacja modeli rejestrów nieruchomości przy zastosowaniu kryterium funkcjonalnego	765
Rozdział V. W kwestii harmonizacji rejestrów nieruchomości w Unii Europejskiej	773
§ 1. Uwagi wstępne	773
§ 2. Sytuacja wyjściowa	774
§ 3. Kwestia kompetencji Unii Europejskiej w zakresie harmonizacji krajowych rejestrów nieruchomości	782
§ 4. Rejestry nieruchomości w aktach prawa wtórnego	789
§ 5. Rejestry nieruchomości w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE	796
§ 6. Rejestry nieruchomości w inicjatywach politycznych Komisji Europejskiej	802
§ 7. EULIS	806
§ 8. Działalność i inicjatywy Europejskiego Stowarzyszenia Rejestrów Nieruchomości (ELRA)	811
§ 9. <i>Cadastre 2014</i>	818
§ 10. Postulaty i propozycje doktrynalne	819
I. Kwestia rejestrów nieruchomości w perspektywie harmonizacji prawa prywatnego w UE	819
II. Problem rejestru nieruchomości w ramach dyskusji nad kształtem Eurohipoteki	821
III. Rejestr nieruchomości w ramach opcjonalnego europejskiego systemu prawa rzeczowego	829
§ 11. Uwagi końcowe	833
Rozdział VI. W kwestii optymalizacji systemu wieczystoksięgowego w Polsce	839
§ 1. Wprowadzenie	839
§ 2. Organy prowadzące księgi wieczyste	840

Spis treści

I. Status i właściwość organów prowadzących księgi wieczyste ...	840
II. Kwalifikacje osób odpowiedzialnych za prowadzenie ksiąg wieczystych	846
III. Kompetencje organów prowadzących księgi wieczyste (kognicja sądów wieczystoksięgowych)	847
§ 3. Struktura ksiąg wieczystych	850
§ 4. Zasada jawności formalnej ksiąg wieczystych	854
§ 5. Prostowanie ksiąg wieczystych	859
§ 6. Nieruchomość i jej oznaczenie w księdze wieczystej	862
§ 7. Notariat a księgi wieczyste	869
§ 8. Automatyzacja ksiąg wieczystych	875
§ 9. Treść ksiąg wieczystych	879
§ 10. Znaczenie dowodowe wpisu do księgi wieczystej	888
§ 11. Problem deklaratywnego lub konstytutywnego charakteru wpisu do księgi wieczystej	890
§ 12. Rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych	896
§ 13. Podsumowanie	903
Indeks rzeczowy	907